

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство “Українських Робітничих Вістей”
Передплата на рік \$4.00

Адреса:—

UKRAINIAN LABOR NEWS

cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертають ся, хіба що дописувач вказав
на початку, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непоміщення
та залучити поштову марку на її переславу.

ПОМІЧ ГОЛОДНИМ А УКР. КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ.

Українським чорносотенним газетам в Канаді дуже не подобало ся, що в “Українських Робітничих Вістях” були поміщені поклики до українських робітників і фермерів в Канаді, щоби вони склали жертви на поміч голодуючим в Східній Росії, згляди на навішених посухою губерніях Приволжя. Редакторів сих газет заболало, що українські робітники в Канаді, йдучи за приміром робітників цілого світа, спішають з поміччю для своїх голодних товаришів — робітників і селян — в першій пролетарській республіці. Чорні душі сих редакторів обурили ся на українських робітників в Канаді, що вони посміли без дозволу долярих патріотів, практичних в збиранню і розтрачуванню ріжних народних фондів, починати якусь акцію за збирання фонду для голодуючих в Східній Росії. І от вони, сі чорносотенні газети, давали гуся на “Українські Робітничі Вісті” і на саму акцію за збирання фондів в користь голодуючих.

Не маючи що іншого висунути проти “Українських Робітничих Вістей” в звязку зі збіркою для голодуючих в Східній Росії, сі чорносотенні газети висувають проти них те, що вони, мовляв, виступали проти збірок т. зв. “Укр. Черв. Хреста” в Канаді для голодних в Галичині і взагалі проти несення помічи старому краю, а тепер то за збірками для голодних в Східній Росії агітують. І при сім пишеть ся ще масу брехню, сплетень та ріжних ідіотичних “припущень”, старуючи ся сим відомити українського робітника від оказання помічи голодуючим в Росії.

У відповідь на писання українських чорносотенних газет, немовби то “Укр. Роб. Вісти” виступали проти збірок “Укр. Черв. Хреста” в користь голодних в Галичині, скажемо слідує:

“Українські Робітничі Вісти” ніколи не виступали проти збірок чи то т. зв. “Укр. Черв. Хреста”, чи якої іншої організації, коли сі гроші йшли на поміч голодуючим в Галичині. Навіть ніколи не виступали проти збірок “Укр. Черв. Хреста”, хоч сі гроші і не йшли якраз на поміч голодуючому населенню в Галичині.

Крім поміщення дописів з ріжних місцевостей Канади, в котрих робітники доносили про діяльність ріжних локальних скомпромітованих банків в звязку зі збірками на т. зв. “Укр. Черв. Хрест”, “Українські Робітничі Вісти” помістили раз статтю п. н. “Куди йдуть гроші”, в котрій побіжно вказали, що на вже збирали “Кан. Українець” і “Укр. Голос” та залучені з ними організації гроші і де ті гроші поділи ся. В сій статі зачеплено також і т. зв. “Укр. Черв. Хрест”.

Там було сказано, що “Канадійський Українець”, який називав ся попередно “Канадійський Русин”, почав в 1915 році збирати т. зв. “Повоєний фонд” і зібрав на сю ціль кілька тисяч долярів. Сі гроші були призначені виключно для потерпілих від війни вдов і сиріт в Галичині і по скінченню війни мали бути вислані в призначене місце. Тимчасом війна давно вже була скінчилася, гроші люди до старого краю посилали, а про “Повоєний фонд”, зібраний “Кан. Русином”, ніхто нігде не чув, що з ним стало ся. І тому “Українські Робітничі Вісти” звернули ся були до “Кан. Українця”, який містив поклики за збирання грошей на т. зв. “Укр. Черв. Хрест”, з такими словами:

“Панове від “Кан. Українця” Коли ви дійсно бажаєте помічи потерпілим від війни в Галичині, коли ви вірите, що сю поміч може принести оголошуваний вами “Укр. Черв. Хрест” в Канаді, — то перше все передайте на руки того “Укр. Черв. Хреста” тих кілька тисяч долярів “Повоєного фонду”, що ви збирали в 1915 році, того фонду, котрий був якраз призначений для потерпілих від війни вдов і сиріт! Поки ви сего не зробите, ви не маєте права отворити рот, щоби укр. робітники і фермери склали гроші на т. зв. “Укр. Черв. Хрест”. Перше віддайте вже злочинні гроші, або скажіть, де ви їх поділи, а вже тоді можете говорити про дальші збірки!”

Чи се виступ проти “Укр. Черв. Хреста”? Се радше було сказане в користь “Черв. Хреста”. Повисші слова були звернені проти людей, що вже попередно збирали гроші на ту саму ціль, що й “Черв. Хрест”, однак в призначене місце їх не вислали.

Подібне було сказане і на адресу “Українського Голосу”, який також збирав т. зв. “Повоєний фонд”, призначений на ту саму ціль, що й фонд зібраний “Кан. Русином”, однак нігде не оповіщено, чи гроші на призначену ціль до Галичини вислали, чи сю іншого з ними зробили.

Дальше було сказане в згаданій статі, що в 1919 році “Канадійський Українець” збирав фонди на “Сироту Іваса” і інші подібні старокраєві цілі — і зібрав тоді поверх 13 тисяч долярів. Як вказувало справоздане з тих грошей, поміщене в “Кан. Українця” з 3. марта 1919 року, поверх 10 тисяч зібраних “Кан. Українцем” грошей не пішли навіть поза межі Канади, а були розпущені таки в Канаді тими, що їх збирали. Поверх три тисячі долярів (соди була вже й включена рубрика “пропаганда”) в англійській пресі(?) в Канаді і Англії — 651 дол., після справозданя в “Кан. Укр.” пішли на такі річи, що не мали нічого спільного з долею чи долею “сиріт Іваса”.

І “Українські Робітничі Вісти” знов слухано запитували, чи можна повірити людям, що розтратали тільки народних грошей, що вони дійсно мають на цілі поміч потребуючим в Галичині, коли закликають до нових збірок — вже тепер під фірмою “Черв. Хреста”. Чи не мали “Укр. Роб. Вісти” рації сего говорити?

Адже-ж що вже може бути більше скандального і злочинного, як зібрати кілька тисяч долярів для потерпілих від війни вдов і сиріт в Галичині і грошей тих в призначене місце не вислати, ані нігде про них словом не згадати!

Що може бути більше скандального і злочинного, як зібрати під фірмою поміч бідуному “Сироті Івасі” в Галичині поверх 13 тисяч долярів — і з того ані цента не вислати до Галичини для якого-б там не було “сиріт Іваса”, а поверх 10 тисяч долярів розпущити таки в Канаді!

Се-ж наруга над голодними і над якими та сиротами в Галичині!

В тій самій статі було сказано також про гроші, зібрані на “делегатю до Парижа” т. зв. “Укр. Кан. Горж. Комітетом”, якого касіером був управитель “Українського Голосу”. Там було сказано, які рубрики в фінансовім справозданню згаданого комітету не були точно подані, та що при контролюванню каси комітету бракувало чека на 1.000 долярів, про що заявив ред. “Укр. Роб. Вістей” один з двох контролюючих. (Сей факт до нині не був ніким заперечений.)

І після всего вище наведеного (очевидно детальніше) “Українські Робітничі Вісти” вказали були сумніви, чи ті самі люди, які збирали вже таку масу ріжних фондів і до того часу не здали з них навіть точного справозданя, чи вони дійсно мають на думці поміч старому краю, оголошувачи поклики за збірками на “Черв. Хрест”.

Дальше в тій самій статі був ще один запит до тих, що накликали до збірки на “Черв. Хрест”. Там було сказано, що між справозданем “Укр. Черв. Хреста” з 15. грудня 1920 р. а заявою секр. “У. Ч. Х.” з 28. липня 1920 р. є ріжниця, після котрої виходить, що пізніше було менше грошей, як кілька місяців передим. У відповідь на се тодішній касіер “У.Ч.Х.” дав був вияснене і “Укр. Роб. Вісти” більше про сю справу не огадували.

В іншій статі, поміщеній в “Українських Робітничих Вістях”, було сказано, що комітет “У. Ч. Х.” вислав гроші для потребуючих помічи в Галичині на руки д-ра Федака у Львові, того Федака, котрий як директор “Дністра”, відправив був серед зими зі служби в “Дністрі” дівчат-робітниць, між ними одну сироту. Там було сказано також, що комітет “У.Ч.Х.” вислав гроші на руки д-ра Смал-Стоцького в Празі, того Смал-Стоцького, котрий ходив на авдієнцію до польського посла в Берліні. Також певну суму грошей вислано на руки д-ра Дністрянського у Відні. З того виходило, що гроші вислані на руки тих панів, не підуть на підмогу голодуючому бідоному населенню в Галичині. Отже і се не був виступ проти збірок на “У.Ч.Х.”, а лише слушне звертання уваги, що гроші зібрані для голодних селян і робітників в Галичині, не йдуть в призначене місце, не йдуть в руки приятелів галицького голодного селянина і робітника, але в руки його ворогів.

Се все, що “Українські Робітничі Вісти” в звязку з т. зв. “Укр. Черв. Хрестом” в Канаді і його діяльністю писали.

Ми ще раз заявляємо, що “Українські Робітничі Вісти” ніколи не виступали проти такої акції, яка мала йти в користь бідним і голодуючим селянам і робітникам в Галичині.

Вони не виступали навіть ніколи проти т. зв. “У. Ч. Х.”, хоч гроші зібрані ним, не йшли якраз на підмогу для голодних селян і робітників в Східній Галичині.

Коли “Кан. Українець”, “Укр. Голос”, або яка інша “патріотична” чи чорносотенна газета лише протинно, то хай докаже правдивість свого писання цитатами з “Українських Робітничих Вістей”, — інакше се писане буде звичайною брехнею.

За те “Українські Робітничі Вісти” не соромлять ся того, що вони пиятували, пиятують і будуть пиятувати всіх тих, що під яокришою патріотичних та гуманітарних клічків натягують легковірних українських робітників та фермерів чи то для своїх власних особистих інтересів, чи то на піддержанне контрреволюційної зграї по європейських столицях.

Що ж до несення помічи голодуючим в Східній Росії, то “Українські Робітничі Вісти” і всі свідомі українські робітники і фермери в Канаді уважають своїм святым обовязком нести сю поміч потерпілим від посухи селянам і робітникам приволжанських губерній. Робітництво цілого світа спішає на поміч своїм товаришам в совітській республіці — чому-ж не мало би сего робити українське робітництво в Канаді?

Мало того. Навіть буржуазні гуманітарні організації помагають голодним в Росії. Навіть найзавзятіші політичні противники большевиків є за несенням помічи голодним в Росії, бо вони уважають сю акцію чисто гуманітарним ділом.

І лише такі виродки-хамі, як російський письменник Мерезжівський, як український контрреволюціонер в Варшаві Кирило Розумовський (якого статі з польонофілської “Укр. Трибуни” передрукує “Укр. Голос”), лише такі хамі посміють виступати проти помічи голодним в Східній Росії.

А “наші” хамі в Канаді, не маючи відваги виступити оверто проти ратунової акції в користь голодних в Росії, вдають ся себе дурних і пишуть, як прим. “Укр. Голос”, що ніби то самі одні українські робітники в Канаді мають зложити подостатком грошей, щоби вижити через цілий рік двацять мільйонів голодних людей в Росії, як також і інші подібні річи. Чи може вже бути щось підлішого, як таке писане? Чи треба тут іншого хамства?

Що ж до здиювання “Українського Голосу”, що за секретара Комітету Помічи Голодуючим в Східній Росії підписує ся А. Шульц, то скажемо йому отсе: До Комітету Помічи Голодуючим в Сов. Росії входять представники всіх робітничих організацій в Вінніпегу, з винятком “Trades and Labor Council” (сея організація вислає знова делегатів на конвенцію до “приличного готелю”), і сей комітет є інтернаціональний. До него входять крім українців, також Росіяни, Польяки, Англіяці, Німці, Жиди, — от вони і вибрали своїм секретарем якраз А. Шульца, а не когось іншого, що був би до вподоби чорносотенцям з “Укр. Голосу”. Для робітника не робить ріжницю, якої хто є національності, але яких хто є переконань, чий інтересів хто боронить.

На ідіотичну сплетню-насмішку “Укр. Голосу”: “Рівночасно ходить чутка, що жертви на голодуючих товаришів накликають дуже слабо”, скажемо слідує: Не гризіть ся, панове. Як би ваші “бонди” так добре стояли, як фонд для голодуючих в Сов. Росії, то ви-б не знали, як богу дякувати. Жертви для голодуючих в Сов. Росії надаються, як на теперішній відносини в Канаді, дуже обильно і ваші ідіотичні насмішки та сплетні нічого тут не пошкодять, лише покажуть робітникам, які у вас хамські душі.

Вже виийшла з Друку і продаеть ся цікава книжочка п. н. ЦЕРКВА І РАДЯНЬСКА ВЛАДА.

Если хочете знати як відноситься ся большевицька влада до церкви, до справ віри, до церковних шлюбів, до храми, если хочете знати кому: служити церква і попи та чому попи так скажемо виступають проти большевицької влади, то прочитайте сю брошуру, яка коштує лише 5 центів.

Замовлення слати до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

КУДИ НЕ КИНЬ, ТО ВСЕ КЛИН.

У відомого російського письменника Салтиков-Шедрина є оповідане про ліберала, який визначав ся тим, що “умів він і істину з усмішкою висказати, і протастком, де треба, прикинутись”.

Хоч много води упустило від того часу, як се оповідане було написане, то про те щедринський ліберал не тільки і до нині не перевели ся, але еще більше їх наплодилось і то навіть на “чисто українським національним” ґрунті, і своєю “московщиною” запаскудили “українську національну культуру”.

Хочете, щоби показати вам, читачу, хоч одного такого ліберала? Потрудіть ся, загляньте в “Український Голос”!

Треба вам протастка?

Редактор “Укр. Гол.” сейчас же для ваших услуг... Не тільки сам протастком прикинувся, але навіть весь український народ протастком зробить, коли тільки сего вимагає “патріотична справа”.

Але я бою ся, читачу, що ви закнете мені голосовість; тому я у дялю голосу самому редакторови “Укр. Голосу”...

Вони, бачите, завсідга ліпше, коли чоловік сам за себе говорить.

Він, читачу, певно еще не забув того, як “Укр. Роб. Вісти” тищували під ніс редакторови “Укр. Гол.” його забудьковатість про Віткови “ноти”, які “Укр. Гол.” попередно передрукував, а нині називає їх нісенітничими?

Ось маєте відповідь: “Та в тім то й ціла річ, що “Український Голос” передрукував деякі Віткови нісенітничі те тоді, коли здавало ся, що се не є нісенітничий...” (“Укр. Гол.” з 7. вересня.)

Бачите, який милий протасток а на шедринський ліберал! Йому “здавало ся”!

А може через рік, коли покаже ся, що бонди в Канаді продають ся не для “визволення” Галичини, а для веденя дальшої грошевої авантюри, то редактор “Укр. Голосу” також скаже, що йому “здавало ся”?

Та се справа будуччини, а я тимчасом зробив закид редакторови “Укр. Голосу”, що він весь український народ зробив протастком... То-ж до річи.

Пословиця каже, що если ти зазіл між вороги, то й кракати так і як вони. Таке саме стало ся і з редактором “Укр. Голосу”, який, щоби доказати “невсвідомість” і “рабство” українців, малує в “Укр. Гол.” з 10. серпня за Білокриниченком-з віденської “Воли”:

“Він (Мокшевич) розумів корити ся Москалеви, Полькови, навіть Жидови, — каже “Укр. Гол.” — але корити ся Українцями такому саму, як він, — сего він не міг зрозуміти. Українець, як жовнір в австрійській або в російській армії, стріляв в батька-матір, коли мав такий приказ, але...”

Тут редактор наводить еще кілька “але”, а закінчує своєю а la Білокриниченко філософськими відомами трафратерними словами, які тепер дуже в моді навіть між петлюрниками:

“Що мені Петлюра? Я сам можу стати Петлюрою!”

Бачите, який той Українець невдячний? Сам заохотів стати Петлюрою!

Тут редактор “Укр. Гол.” тим не задовольняєт ся, а стараєт ся доказати еще дурноту того Українця... Не одного Українця, а дурноту цілої української маси, яка не хотіла слухати Центральної Ради.

Але нехай ліпше сам “Укр. Голос” скаже:

“Самі українські мужики собі її (Центральну Раду) вибрали і можуть її кожного часу зміняти. Де-ж можна її так боїти ся як царя? Ні, Центральної Раді можна навіть дурно під ніс тикати... Таке було переконане в українських мас про ту владу, як вони самі до життя покликали. А большевики, як хитрі люди (на Українці вони рекрутували ся майже виключно з Жидів) (за багато Жидів чести, пане редакторе. — Мусій.) викор-

зробили Мегасар “Укр. Голосом”: чому “Укр. Гол.” не оголосив ні політичного ні фінансового справозданя, яке здав Мегас, або если сему неправда, що Мегас таке справоздане здав, то чому “Укр. Гол.” сего не заперечив?

Чому “Укр. Гол.” відмовив ся друкувати матеріяли до “Трагедії Галицької України”, які йому передав був Мегас? А если Мегас сих матеріялів “Укр. Гол.” не передавав, то чому “Укр. Гол.” і сего не заперечив?

Чому “Укр. Гол.” відмовив ся друкувати матеріяли до “Трагедії Галицької України”, то причина сему більше чим ясна. Насамперед в тих матеріялах викривають ся злодійства польської шляхти і їх надужиття над українським населенням Галичини. А в той час пан Пласудскі цідував ся з Петлюрою в Києві і зривав водопроводи та собори.

Отже, як було містити такі протисоюзницькі матеріяли? Пласудскі був би сердив ся! “Укр. Гол.” боєв ся тоді навіть подати новинку про висаджене союзниками в-воздух Володимирського собору. Він писав тоді про погніні барабарі і йому було не до матеріялів “Трагедії Галицької України”.

***

Дуже запекло редактора “Укр. Гол.”, що “Укр. Роб. Вісти” перебрали з “Українського Пратору” “реченє з нотатки п. н. “Позичка Національного Оборони в Америці”, в котрім говорить ся, що “правительство” Петрушевича не затвердило еще “Народної Позички” в Канаді в сумі одного мільона долярів, і зробили з сего заключення, що Цегельський оголосив сю “позичку” на власну руку.

Навішні се реченє з органу Петрушевича, “Укр. Роб. Вісти” вказали на те безладє, яке панує в “правительственных кругах” — Петрушевич-Курдилик.

Щоби potwierдити правильність виводів “Укр. Роб. Вістей”, “Укр. Голос” передрукував з органу Петрушевича цїлу ту “нотатку”.

Передрукувавши і побачивши, що справа маєт ся якраз так, як “Укр. Роб. Вісти” писали, редактор “Укр. Гол.” мисляв пояснювати се безладє з бондами своїми словами. Ось послухайте, що він між иншим каже:

“Викликає баламуттво нотатка в “Укр. Праторі” лише через те, що вона очевидно спотворена і то нещадно...”

Потверджуючи слова “Укр. Роб. Вістей”, що “Позичку Свободи” в Канаді оголосив Цегельський без відома “правительства” Петрушевича, редактор “Укр. Гол.” каже:

“Се-ж ясна річ, що Уряд не міг одобрити позички, як довго він про ню не знав”.

А не знав він тому, “що порозуміти ся з людьми поза морє в нинішній час не є легко”.

Отже “правительство” Петрушевича дізнало ся про продаване своїх “бондів” в Канаді аж з наїспірших з Канади до Відня українських газет.

За таке поясненє справи з бондами, можемо редакторови “Укр. Гол.” погратуловати.

Мусій.

З царства румунських бояр.

Черновецький “Робітник” доносить: 25. липня відбула ся розправа проти 10 робітників з бровару Лутера за участь в генеральному страйку. Спеціальний суд “Consilin de rozboi” засудив двох робітників на 20 літ, а з 3 на 5 літ примусових робіт, прочих увільнено.

У Варшаві дальші страйки.

У старокраєвих газетах з 7. вересня читаємо:

Страйк трамвайярів у Варшаві триває дальше. В суботу страйкуючі робітники напали на один трамвай і побили до крові члена S.S.S. (се є організація страйколомів). В ночі вибито шибів в домі S.S.S.

Як доносить з останньої хвилі, міські робітники по 14 днівному страйку вернули до праці, крім газівників.